

Інформація

І.В. Бакушевич

Регіони знань для оздоровлення та інноваційного розвитку територій

26-27 березня 2010 р. в Тернополі в Конгрес-центрі «Червона калина» відбувся міжнародний Форум «Регіони знань: Україна в європейському просторі освіти – науки – інновацій для ревіталізації (оздоровлення) та процвітання територій». Загальною метою Форуму було формування спільних українсько-польських стратегій транскордонного і міжрегіонального співробітництва в сфері розвитку освіти – науки – інновацій на основі розширення території трансферу знань, залучення українських науковців і фахівців до реалізації європейських проектів інноваційного розвитку, які вже виконуються або можуть виконуватися у сфері соціально-медичних послуг у прикордонних територіях, а також створення міжрегіонального інноваційного кластера «Здорового життя» на Тернопільщині.

Форум зібрав понад 150 учасників, які поставили перед собою такі завдання:

- узагальнення міжнародного досвіду територіальної інтеграції на основі інноваційних кластерів;
- налагодженню діалогу між українськими та європейськими державними, приватними та громадськими інституціями щодо поширення інноваційних технологій у галузі освіти, охорони здоров'я, медичного туризму, створення інформаційно-комунікаційних мереж для розвитку кластера здорового життя на прикордонних територіях України, Польщі, Білорусі;
- напрацювання стратегій територіального маркетингу знань та формування інструментів виконання спільних інноваційних проектів в умовах міжрегіонального і транскордонного співробітництва.

З ідеєю проведення форуму виступила фундація сприяння інноваційних проектів «Бізнес-інкубатор Тернопільщини» в особі її керівника *Іванни Бакушевич*, докторанта Інституту регіональних досліджень НАН України, яку підтримали науковці і фахівці українських та польських навчальних закладів, наукових установ, представники бізнесових структур, професійних громадських об'єднань у співпраці з Тернопільською обласною та міською радою.

Співorganizаторами та партнерами Форуму стали: Тернопільський державний медичний університет ім. І.Я. Горбачевського, Тернопільський інститут соціальних та інформаційних технологій, Західний регіональний центр інноваційного розвитку Державного агентства з інновацій та інвестицій (м. Львів), Інститут регіональних досліджень НАН України (м. Львів), Львівський центр науково-технічної та економічної інформації, Краківський економічний університет (Польща), Вища Школа Управління (м. Жешув, Польща), Державна Вища Професійна Школа в м. Ярославі (Польща), Малопольський економічний інститут (м. Жешув, Польща), а також професійні громадські об'єднання – Українська асоціація маркетингу та Українська асоціація бізнес-інкубаторів та інноваційних центрів (м. Київ).

© *І.В. Бакушевич*, 2010.

Подібного роду захід проводився на Тернопільщині вперше і став можливим за фінансової підтримки Програми «Схід-Схід: партнерство без кордонів» Інституту відкритого суспільства Міжнародного фонду «Відродження», Програми ім. Фулбрайта в Україні.

Форум розпочався з виступів представників регіональної влади, місцевих органів управління, наукових установ та організацій, які висловлювали високу зацікавленість піднятою проблематикою та очікуваними результатами роботи для виконання поставленої мети.

На пленарних засіданнях були заслухані доповіді українських та польських експертів, зокрема: «Регіони знань – просторовий розвиток міст та прилеглих територій в умовах глобальної економіки, що базується на знаннях», яка відобразила загальну ідею Форуму (доповідач *Іванна Бакушевич* – к.е.н., докторант ІРД НАН України), «Управління в регіоні в умовах викликів сучасної економіки» про міжнародний досвід застосування мережевих технологій для попередження загроз, викликаних глобальними і локальними кризами, а також поєднання партнерства і конкурентної боротьби в регіональному управлінні процесами поширення інновацій та їх фінансово-інвестиційному забезпеченні (*Ришард Боровецький* – д.габ., проф., завідувач кафедри Краківського економічного університету), «Розвиток регіональної економіки на основі інноваційних кластерів» – про вирішальне значення територіальних мережевих структур нової економіки, що базується на знаннях (*Станіслав Соколенко* – президент Міжнародної фундації сприяння ринку, один із засновників та автор кластерної моделі інноваційного розвитку економіки в Україні), «Маркетингові стратегії в розвитку міст і регіонів» – про польський досвід застосування інструментів територіального маркетингу в стратегії розвитку міст та регіонів Європейського Союзу (*Анджей Шромнік* – д.габ., проф., завідувач кафедри Краківського економічного університету, радник мера з питань розвитку та просування іміджу міста Кракова), а також про український досвід організації кластерів на Хмельниччині (*Михайло Войнаренко* – д.е.н., проф. Хмельницького національного університету), фінансових кластерів для розвитку транскордонного співробітництва (*Наталія Внукова* – д.е.н., проф. Харківського національного економічного університету) та перспективи і тенденції розвитку кластерів в Україні (*Надія Мікула* – д.е.н., проф., завідувач відділу Інституту регіональних досліджень НАН України).

Цікавими були доповіді про практичні аспекти впровадження мережевих технологій у системі передачі і поширення знань на регіональному рівні, зокрема «Впровадження новітніх методів і систем навчання в Тернопільському державному медичному університеті ім. І.Я. Горбачевського» (*Леонід Ковальчук* – д.м.н., проф., ректор та *Василь Марценюк* – д.м.н., проф., проректор ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського), «Відкритий університет» як можливість регіонального розвитку на прикладі Відкритого університету Ізраїлю» (*Збігнев Макела* – д.габ., проф., ректор та *Кшиштоф Рейман* – д.габ., проректор Державної вищої професійної школи в м. Ярославі, Польща). Про сучасні можливості та перспективи застосування дистанційних технологій трансферу знань засвідчила доповідь «Стратегії розвитку електронного навчання на прикладі Краківського економічного університету», яка була проголошена в реальному часі в он-лайн режимі з м. Кракова (доповідачі *Єжи Скшипек* – керівник та *Марта Ленчовська* – заступник керівника центру дистанційного навчання КЕУ).

Значну увагу викликали виступи, скеровані на проблеми підготовки фахівців з новими компетенціями, які формуються на стику галузей знань для потреб регіональної економіки, що розвивається в умовах інформаційного суспільства, динамічного розширення та віртуалізації ринків, розвитку мереж міжнародного співробітництва, зокрема доповіді «Інноваційні освітні технології в умовах євроінтеграції» (доповідач *Олена Канищенко* – д.е.н., проф. Київського національного університету ім. Т.Г. Шевченка), «Українська система сертифікації фахівців маркетологів: уроки досвіду» (доповідач *Ірина Лилик* – к.е.н., доц. Київського національного економічного університету ім. В. Гетьмана, директор Української асоціації маркетингу), «Опанування практичними комунікативними навичками при підготовці висококваліфікованого лікаря» (доповідачі *Ігор Мисула* – д.м.н., проф., *Григорій Загречук* – к.х.н., доц. ТДМУ ім. І.Я. Горбачевського).

Відповідно до закордонної практики передачі масиву інформації, нових знань для великого числа учасників з різноплановими науковими і професійними інтересами з метою створення проектів на стику різних галузей знань, під час Тернопільського форуму була використана технологія постерних сесій – електронних презентації на стендових моніторах інноваційних проектів, представлених експертами у галузі сучасних освітніх технологій, мереж трансферу знань, інформаційно-комунікаційних технологій для діагностики та попередження захворювань, для соціально-медичного партнерства та першої допомоги при проведенні масових заходів, рекреаційно-оздоровчого та медичного туризму, кластерних технологій екологічного управління територіями, застосування міжнародних стандартів ISO для менеджменту та маркетингу міст і регіонів на основі створення освітніх та дослідницьких мереж. Серед авторів цікавих проектів були як відомі науковці, професори і доктори наук зі світовим ім'ям, так і молоді вчені, студенти, аспіранти та підприємці-початківці, які за круглим столом «Ластівки інноваційного бізнесу» обговорювали можливості міжнародного партнерства для реалізації своїх проектів.

Під час перерв відбулися неформальні дискусії, де кожен зацікавлений міг дізнатися про програми добросусідства, які поширюються на прикордонні та прилеглі регіони Польщі, України, Білорусі, та програми фінансування спільних міжнародних проектів, що стосуються створення і передачі нових знань. Зокрема, модератори детальніше зупинилися на програмах EUREKA, 7 Рамкова Програма тощо.

Завершився Форум круглим столом «Практичні аспекти формування кластера медичного туризму на Тернопіллі», який був проведений на території Національного заповідника «Замки Тернопілля», м. Збараж (модератори *Мірослав Борушак* – д.габ., проф. кафедри туризму і рекреації Академії виховання фізичного і спорту в м. Гданську та *Марія Макарчук* – вчений секретар НЗ «Замки Тернопілля»). Використовуючи досвід державного і приватного партнерства при реалізації спільних проектів, що виконуються на стику різних галузей знань і базуються на передачі і поширенні інформації, інновацій у галузі медичних, туристично-оздоровчих та спортивно-рекреаційних послуг, учасники круглого столу напрацювали рекомендації та варіанти застосування мережевих технологій та маркетингових інструментів територіальної взаємодії між бізнесом – наукою – владою – громадськістю для створення міжрегіонального кластера здорового життя.

За результатами роботи Форуму загальні висновки і пропозиції були сформульовані для влади, бізнесу, науки і освіти, а також для інституцій інфраструктури забезпечення інноваційного розвитку Тернопільщини відповідно до найкращої європейської практики. Вони можуть бути згруповані в основні чотири напрямки, а саме:

1. Переглянути існуючі державні і регіональні управлінські структури на предмет уточнення компетенції установ, що займаються питаннями координації наукових досліджень та інновацій на державному та регіональному рівнях, як основу для вдосконалення нормативно-правового забезпечення національної та регіональної політики інноваційного розвитку.
2. Змінити організаційно-управлінську структуру забезпечення інноваційного розвитку регіону, створивши при обласній адміністрації **Інститут експертів**, відповідальних за просування інновацій у таких сферах діяльності:
 - промислове, агропромислове та переробне виробництво;
 - медицина, біотехнології, науки забезпечення здорового та екологічного життя;
 - виробництво нових джерел енергії та енергоспоживання,
 - туризм, спорт та відпочинок;
 - освіта та культура;
 - інформатизація та стандартизація процесів управління, впровадження інформаційно-комунікаційних технологій;
 - в системі соціального партнерства та соціального розвитку територій;
 - в системі захисту прав інтелектуальної власності та міжнародного патентознавства.
3. Створити механізми і запровадити прозорі рейтинги ефективності інновацій та схеми підтримки інноваційних тенденцій у регіоні. Передбачити в бюджеті області кошти, які будуть виділятися на конкурсній основі для проведення досліджень з актуальних проблем інноваційного розвитку регіону та їх практичного впровадження.
4. Для комерціалізації інноваційних розробок науковців регіону, налагодження тісної співпраці між наукою і бізнесом, участі обох сторін у міжнародних та європейських інноваційних проектах ширше залучати установи, що входять до переліку інфраструктури інноваційного розвитку Тернопільщини, зокрема центри трансферу технологій при вищих навчальних закладах, бізнес-інкубатор Тернопільщини, інформаційно-консультативні установи, які будуть надавати допомогу в пошуку партнерів, у тому числі іноземних. Систематично проводити подібні міжнародні форуми, конференції, тематичні семінари з питань інновацій, трансферу технологій та їх комерціалізації з метою підняття позитивного іміджу наукових установ та науковців регіону.

Надійшло 21.04.2010